

Hallitus päätti vuoden 2018 toisesta lisätalousarvioesityksestä

Valtioneuvoston viestintäosasto 23.10.2018 12.12
TIEDOTE 491/2018

Hallitus neuvotteli tiistaina 23. lokakuuta vuoden 2018 toisesta lisätalousarvioesityksestä. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle torstaina 25. lokakuuta.

Valtion nettolainanoton tarve pienenee

Varsinaisten tulojen 463 miljoonan euron lisäys ja määrärahojen 22 miljoonan euron vähennys huomioon ottaen vuoden 2018 toinen lisätalousarvioesitys vähentää valtion nettolainanoton tarvetta 485 miljoonalla eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2018 arvioidaan noin 1,2 miljardia euroa.

Vuoden 2018 varsinaisessa talousarviossa nettolainanotoksi arvioitiin 3,1 mrd. euroa. Vuoden 2018 ensimmäisessä lisätalousarviossa valtion nettolainanottotarve pieneni 1,3 mrd. eurolla johtuen erityisesti kertaluonteisesta Suomen Vientiluotto Oy:n ennenaikaisista lainojen takaisinmaksuista.

Valtionvelan määrä vuoden 2018 lopussa arvioidaan olevan noin 107 miljardia euroa, mikä on noin 46 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Panostuksia osaamiseen ja koodaamiseen

Osaajapulan helpottamiseksi lisätään lyhytkestoista ja nopeavaikutteista koulutusta. Tarkoitukseen esitetään yhteensä 40 miljoonaa euroa.

Hallitus päätti lisätä 10 miljoonaa euroa korkeakouluille ohjelmistoalan työvoimapulaan vastaamiseksi. Määrärahan puitteissa koulutusta voitaisiin tarjota 1 600–2 400 henkilölle. Lisäksi korkeakoulujen yhteistyötä ja työelämäyhteistyötä edistetään.

Informaatio- ja viestintäteknologian alat ovat kasvaneet voimakkaasti koko 2010-luvun ajan. Ohjelmisto-osaajien saatavuus on noussut esiin Suomen kriittisenä menestystekijänä. Osaavan työvoiman saamisen vaikeudet heikentävät ohjelmisto- ja ICT-palvelualan kasvumahdollisuuksia. Pulaa on erityisesti sovelluskehittäjistä, sovellussuunnittelijoista, web-ammattilaisista ja koodareista.

Lisäksi seuraavat kertaluonteiset lisäykset, yhteensä 30 miljoonaa euroa, rahoitetaan siirtona momentilta Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut:

- Korkeakouluille myönnetään 10 miljoonan euron lisärahoitus koulutuksen laajentamiseen osaajapula-aloilla, kuten rakennusalalla ja sosiaali- ja terveysalalla.
- Ammatillisen koulutuksen osaamispilotteja jatketaan. Lyhytkestoiseen koulutukseen, joka tähtää tutkinnon osan tai pienemmän osaamiskokonaisuuden opiskeluun, suunnataan 10 miljoonaa.
- Maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työmarkkinoille siirtymistä sujuvoitetaan tehokkailla kielikoulutus- ja tukipalveluilla. Korkeakouluille esitetään 3 miljoonan lisäystä, jolla nopeutetaan maahanmuuttajien pääsyä koulutukseen ja työhön.
- Työelämän ulkopuolella olevien kielitaidon parantamiseen ehdotetaan 2 miljoonaa euroa.
- Maahanmuuttajien osaamiskeskustoiminnan kehittämiseen maahanmuuttajien osaamisen ja työllistymisedellytysten vahvistamiseksi esitetään yhteensä 5 miljoonaa euroa opetus- ja kulttuuriministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonaloille.

Tekoälytutkimukseen ja käytön tehostamiseen 4 miljoonaa

Hallitus päätti lisätä 4 miljoonaa euroa tekoälyn ja tekoälytutkimuksen laitteistojen hankkimiseen. Päätös toteutetaan laajentamalla opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämää datanhallinnan ja suurteholaskennan kehittämisohjelmaa. Ohjelmaan on varattu aiemmilla päätöksillä yhteensä 33 miljoonaa euroa vuosille 2017–2021.

Uudella määrärahalta nostetaan laskentatehoa hankkimalla korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja muiden tieteellisten toimijoiden käyttöön tekoälyprosessoreita sekä muuta dataan liittyvää infrastruktuuria. Sen avulla Suomi pääsee kytkeytymään myös osaksi eurooppalaisen suurteholaskennan verkko EuroHPC:tä.

Pk-yritysaloiteohjelman laajentaminen

Vuonna 2016 aloitetun Suomen pk-yritysaloiteohjelman volyymin kasvattamiseen ehdotetaan 35 miljoonan euron lisäystä. Valtion rahoitusosuuden lisääminen parantaa pk-yritysten rahoitusmahdollisuuksia ja edistää näin yritysten kasvua ja kansainvälistymistä. Ohjelman laajennus mahdollistaa 350 miljoonan euron lainojen

myöntämisen kasvaville yrityksille, joilla ei ole tarjota riittäviä vakuuksia pankeille.

Rahoitusta Merenkurkun liikenteen hankkeelle

Hallitus on vuonna 2016 sitoutunut osarahoittamaan Merenkurkun liikenteen hanketta. Vaasan ja Uumajan kaupungit sekä Länsipohjan alue toteuttavat investointiohjelman, jolla kehitetään kaupunkien välistä liikenneyhteyttä ja pyritään varmistamaan sen jatkuvuus. Investointiohjelma toteutetaan yhdessä ruotsalaisen osapuolen kanssa yhtäläisin panoksin. Tavoitteena on mm. parantaa liikenteen energiatehokkuutta, pienentää päästöjä sekä lisätä talviliikenteen varmuutta ja täsmällisyyttä.

Vuoden 2018 toisessa lisätalousarvioesityksessä esitetään 10 miljoonaa euroa käytettäväksi Merenkurkun laivaliikenteen palvelujen ostoihin sekä laivaliikenteen kehittämiseen ja ylläpitoon.

Vaasan ja Uumajan kaupungit sekä Länsipohjan alue toteuttavat investointiohjelman, jolla kehitetään kaupunkien välistä liikenneyhteyttä ja pyritään varmistamaan sen jatkuvuus. Avustus on tarkoitus myöntää Vaasan kaupungille vuonna 2018.

Myös suunnitteilla olevaan biokaasu/LNG-hybridilaiva-projektiin on tarkoitus myöntää 10 miljoonaa euroa. Uusi hybridilaiva, tulisi liikennöimään Vaasa-Uumaja välillä. Päätös innovaatiotuen myöntämisestä hankkeelle on tarkoitus tehdä vuonna 2018.

Lisämäärärahaa liikenneverkkoa varten

Perusväylänpitoon ehdotetaan yhteensä 30 miljoonan euron lisäystä tasoristeysten turvallisuuden parantamiseen, teiden talvikunnossapidon parantamiseen, korjausvelan vähentämiseen ja Vt 12 riista-aitojen rakentamiseen.

Lisäksi perusväylänpitoon ehdotetaan 16 miljoonan euron lisäystä korjausvelan vähentämiseen muun muassa siltoja korjaamalla.

Pori—Mäntyluoto-rataosan sähköistys -hanketta laajennetaan käsittämään myös Mäntyluoto—Tahkoluoto-rataosan valtion rataverkon osuus, mikä lisää määrärahatarvetta 4,4 miljoonaa euroa.

Valtionavustukseen kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin ehdotetaan 3,5 miljoonan euron määrärahaa. Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen on osa liikenteen päästöjen vähentämistä ja kansallisen ilmasto- ja energiastrategian toimeenpanoa.

Suomalaista ruuantuotantoa tuetaan

Suomalainen maatalous ja ruuantuotanto ovat kärsineet huomattavia vahinkoja poikkeuksellisen kuivan kesän vuoksi. Hallitus helpottaa maatalouden kannattavuusongelmia 7,5 miljoonan euron lisäyksellä maatalouden toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Muita tarkistuksia

Kehitysyhteistyön osalta ehdotetaan 2 miljoonan euron lisäystä vähiten kehittyneiden maiden ilmastorahastoon (LCDF) sekä 2,5 miljoonaa euroa EU:n Afrikka-hätärahaan.

Veteraanien kuntoutukseen ja kotiin vietäviin palveluihin ehdotetaan yhteensä 19,3 miljoonan euron lisämäärärahaa, jotta kaikilla veteraaneilla on mahdollisuus päästä heille tarkoitettujen palveluiden piiriin.

Verohallinnolle esitetään 3,5 miljoonaa euroa alustatalouden verokertymän turvaamisen edellyttämien moniulotteisten analytiikkavälineiden investointimenoihin.

Helsingissä heinäkuussa järjestetyn presidenttien Trump ja Putin päämiestapaamisen menoihin ehdotetaan poliisille, rajavartiolaitokselle, puolustusvoimille ja ulkoministeriölle yhteensä noin 5,7 miljoonaa euroa.

Talent Boost — Kasvua kansainvälisistä osaajista -toimenpideohjelmaan ehdotetaan yhteensä 5 miljoonan euron lisäystä. Määrärahasta 2,5 miljoonaa euroa kohdennetaan Business Finlandin toimintamenoihin ja 2,5 miljoonaa euroa alueellisten innovaatioiden ja kokeilujen käynnistämiseen. Lisäykset rahoitetaan siirtomaailta Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut.

Maakuntien ICT-palvelukeskus Vimana Oy:lle ehdotetaan luovutettavaksi vastikkeetta tai oman pääoman ehtoisesti valtion omistamia osakkeita enintään 30 miljoonan euron arvosta.

Suomalaisen palo- ja pelastusalan osaamista ylläpidetään ja vahvistetaan ehdottamalla Pelastusopiston kalusto- ja tekniikkahankintoihin sekä toiminnan vahvistamiseen 1,860 miljoonaa euroa.

Puolustushallinnolle esitetään 7 miljoonaa euroa koulutuksen ja valmiuden vaatimiin tarvikkehankintoihin.

Hallitus lisää 1 miljoonaa euroa Kelan toimintamäärärahoja loppuvuoden tarpeisiin sosiaaliturvarahaston toimintamenoihin. Vuoden 2019 talousarvioesityksen täydennyksessä hallitus linjaa Kelan lisäresurssitarpeista seuraavan vuoden toimintamenoihin.

Tuloarvioita korotetaan

Verotuloarviota ehdotetaan korotettavaksi 233 miljoonalla eurolla. Verotulojen aiemmin ennakoitua myönteisempään kehitykseen vaikuttavat osaltaan taloudellisen aktiviteetin vahvistuminen ja yksityisen kulutuksen kasvu. Esimerkiksi arvonlisäveron tuottoarviota korotetaan 104 miljoonalla eurolla ja ansio- ja pääomatuloveron tuottoarviota 98 miljoonalla eurolla.

Päästöoikeuksien huutokauppatuloja kertyy 72 miljoonaa euroa aiemmin ennakoitua enemmän. Yhteensä valtion sekalaisia tuloja ehdotetaan korotettavaksi 165 miljoonalla eurolla.

[Lisätalousarvion pöytäkirjamerkinnot, PDF, 90kB](#)

Lisätietoja: pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen, p. 0295 160 404, valtiovarainministerin erityisavustaja Matias Marttinen, p. 044 269 3113 ja työministerin erityisavustaja Juha Halttunen, p. 050 574 0236

[Kuvia lisätalousarvioneuvottelusta](#)

HALLITUS KANSAINVÄLISET SUHTEET KOULUTUS LIIKENNE LISÄTALOUSARVIOT
MAATALOUS MENETELMÄT PUOLUSTUS TALOUS TALOUSARVIOT TEKOÄLY
TYÖLLISYYS YRITTÄJYYS

VALTIONEUVOSTO
[Statsrådet](#) | [Finnish Government](#)

[Snellmaninkatu 1 A, Helsinki](#)
PL 23, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 16001
info@vnk.fi